

DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

833

Na osnovu čl. 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 14. stav (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O PRIHVATLJIVIM I ALTERNATIVnim NAČINIMA USKLAĐIVANJA, CERTIFIKACIJSKIM ZAHTJEVIMA, POSEBNIM UVJETIMA I SMJERNICAMA

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Ovim pravilnikom se uredjuju uvjeti i način na koji Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) usvaja prihvatljive načine usklađivanja (u daljem tekstu: AMC), certifikacijske zahtjeve (u daljem tekstu: CS) i smjernice (GM) i donosi i odobrava alternativne načine usklađivanja (u daljem tekstu: AltMoC) i posebne uvjete (u daljem tekstu: SC), a sve radi usklađivanja sa propisima koje donosi BHDCA na osnovu Anekса I Multilateralnog sporazuma o uspostavljanju zajedničke evropske zrakoplovne oblasti (u daljem tekstu: ECAA).
- (2) BHDCA usvaja AMC, CS i GM i donosi i odobrava AltMoC i SC za propis koji je donesen na osnovu ECAA sporazuma.

Član 2.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- (1) Alternativni načini usklađivanja (Alternative Means of Compliance – AltMoC): označava one načine usklađivanja koji pružaju alternativu postojećim prihvatljivim načinima usklađivanja ili one kojima se predlažu novi načini za uspostavljanje usklađenosti sa propisima koje donosi BHDCA na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma, a za koje EASA nije donijela AMC;
- (2) Certifikacijski zahtjevi (Certification Specifications - CS): označava tehničke standarde koje donosi EASA, u kojima se navode načini za dokazivanje usklađenosti sa propisima koje donosi BHDCA na osnovu Anekса I ECAA sporazuma, a koje organizacija može da koristi u svrhu certifikacije. CS može postati obavezujući za organizaciju kao dio dogovorenih osnova za certifikaciju;
- (3) EASA (European Aviation Safety Agency): označava Agenciju Evropske unije za sigurnost zračne plovidbe;
- (4) Posebni uvjeti (Special Conditions - SC): označava posebne detaljne tehničke specifikacije koje donosi BHDCA za određenu organizaciju ukoliko CS, koji je donijela EASA, nije adekvatan ili je neodgovarajući, kako bi se osigurala usklađenost organizacije sa bitnim zahtjevima sadržanim u propisima koje donosi BHDCA na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma. SC može postati obavezujući za organizaciju kao dio dogovorenih osnova za certifikaciju;
- (5) Prihvatljivi načini usklađivanja (Acceptable Means of Compliance – AMC): označava neobavezujuće standarde koje je usvojila Agencija i BHDCA preuzela

ovim pravilnikom za opisivanje načina za uspostavljanje usklađenosti sa propisima koje donosi BHDCA na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma. AMC koji donosi EASA ne predstavlja pravni osnov; Smjernice (Guidance Material – GM): označava neobavezujući materijal kojim se osigurava objašnjenje i tumačenje o tome kako ispuniti zahtjeve sadržane u propisima, AMC-u i CS-u. Sadrže informacije, uključujući primjere za pomoć korisniku u tumačenju i primjeni propisa, AMC-a i CS-a.

DIO DRUGI - AMC

Član 3.

(Usvajanje AMC-a)

- (1) Na osnovu ovog pravilnika BHDCA usvaja AMC, za propis koji je donesen na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma, na način da isti, nakon što ga EASA doneše, objavi na službenoj internet stranici o čemu obavještava zainteresirane strane.
- (2) BHDCA je dužna ažurirati i na službenoj internet stranici objaviti posljednju verziju AMC-a koji donosi EASA za propis koji BHDCA doneše na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma.
- (3) BHDCA nije dužna prevesti AMC, obzirom da isti ne predstavlja pravni osnov za rješavanje po zahtjevu podnositelja zahtjeva.

Član 4.

(Postupanje po AMC-u)

- (1) Prilikom donošenja odluke o zahtjevu za usklađivanje sa zahtjevom sadržanim u propisu koji donosi BHDCA, a koji je sadržan u Anekstu I ECAA sporazuma, službeno lice ovlašteno za vođenje postupka cijeni dokaze koje je podnositelj zahtjeva dostavio kao dokaz ispunjenosti zahtjeva za usklađivanje i donosi odluku o stepenu usklađenosti sa zahtjevima.
- (2) Ukoliko službeno lice ovlašteno za vođenje postupka utvrđi da su dostavljeni dokazi dovoljni za ispunjavanje zahtjeva za usklađivanje, smatra se da je podnositelj zahtjeva ispunio sve uvjete po navedenom zahtjevu za usklađivanje, bez utvrđivanja dodatnih uvjeta.

DIO TREĆI - AltMoC

Član 5.

(AltMoC koji donosi BHDCA)

- (1) Ako BHDCA donosi AltMoC za postizanje usklađenosti sa propisima koje donosi na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma, ista ih:
  - (a) stavlja na raspolaganje svim zainteresiranim stranama na način da ih objavljuje na službenoj internet stranici o čemu obavještava zainteresirane strane i
  - (b) bez odlaganja obavještava EASA-u.
- (2) BHDCA dostavlja EASA-i potpuni opis AltMoC-a, uključujući sve izmjene postupaka koje mogu biti relevantne, kao i procjenu kojom se dokazuje da su ispunjeni zahtjevi iz propisa koji donosi BHDCA na osnovu Aneksta I ECAA sporazuma.
- (3) AltMoC koji donosi BHDCA ne primjenjuje se na osnovu automatizma za svaku narednu istu ili sličnu situaciju, o čemu BHDCA obavještava zainteresirane strane putem službene internet stranice.

Član 6.

(Uvjet pod kojim BHDCA donosi AltMoC)

- (1) BHDCA donosi AltMoC pod uvjetom da EASA nije usvojila AMC za propis koji je sadržan u Anekstu I ECAA sporazuma, a koji je BHDCA donijela na osnovu istog.

- (2) BHDCA donosi AltMoC samo pod uvjetom da službeno lice ovlašteno za vođenje postupka ima ovlaštenje za izradu AltMoC-a, a na osnovu operativnog iskustva, kompetencija i kvalifikacija koje utvrđuje BHDCA.

Član 7.

(Prihvatanje AltMoC-a)

- (1) Na osnovu ovog pravilnika BHDCA prihvata AltMoC koji podnositelj zahtjeva dostavlja kao zamjenu za postojeći AMC ili način uskladišavanja sa propisom sadržanim u Aneksu I ECAA sporazuma za koji nije donesen AMC, pod uvjetom da:
- a) podnositelj zahtjeva detaljno obrazloži AltMoC i način uskladišavanja sa propisom koji donosi BHDCA, a koji je sadržan u Aneksu I ECAA sporazuma;
  - b) uz zahtjev dostavi procjenu rizika za predloženi AltMoC na propis kojim se uređuje sistem upravljanja sigurnosti zračne plovidbe, kojom dokazuje da neće doći do ugrožavanja sigurnosti letenja i da se usvajanjem AltMoC-a postiže ista svrha kao i sa postojećim AMC-om, odnosno da se postiže svrha uskladenosti sa propisom za koji nije donesen AMC;
  - c) da službeno lice ovlašteno za vođenje postupka ima ovlaštenje za prihvatanje AltMoC-a na osnovu operativnog iskustva, kvalifikacija i kompetencija, koje utvrđuje BHDCA.

Član 8.

(Postupanje po AltMoC-u)

Prilikom donošenja odluke o zahtjevu za uskladišvanje sa zahtjevom sadržanim u propisu koji donosi BHDCA, a koji je sadržan u Aneksu I ECAA sporazuma, službeno lice ovlašteno za vođenje postupka postupa po AltMoC-u, koji mu služi u svrhu lakšeg odlučivanja po zahtjevu, pod uvjetima navedenim u čl. 5, 6. i 7. ovog pravilnika.

DIO ČETVRTI - CS

Član 9.

(Usvajanje CS-a)

- (1) Na osnovu ovog pravilnika BHDCA usvaja CS na način da isti, nakon što ga EASA doneše, objavi na službenoj internet stranici o čemu obavještava zainteresirane strane.
- (2) BHDCA je dužna ažurirati i na službenoj internet stranici objaviti posljednju verziju CS-a koji donosi EASA, a koji je u vezi sa propisom koji je donijela BHDCA na osnovu Aneksa I ECAA sporazuma.
- (3) CS postaje obavezujući za organizaciju kada se organizacija sa BHDCA usaglasila da isti služi kao osnova za certifikaciju.

DIO PETI - SC

Član 10.

(Donošenje SC-a)

- (1) BHDCA donosi SC pod uvjetom da CS koji je donijela EASA nije adekvatan ili je neodgovarajući, kako bi se osigurala usklađenost organizacije sa bitnim zahtjevima sadržanim za propis koji je sadržan u Aneksu I ECAA sporazuma, a koji je BHDCA donijela na osnovu istog.
- (2) BHDCA objavljuje SC na službenoj internet stranici o čemu obavještava zainteresirane strane.
- (3) BHDCA donosi SC samo pod uvjetom da službeno lice ovlašteno za vođenje postupka ima ovlaštenje za izradu SC-a, a na osnovu operativnog iskustva, kompetencija i kvalifikacija koje utvrđuje BHDCA.
- (4) SC postaje obavezujući za organizaciju kada se organizacija sa BHDCA usaglasila da isti služi kao osnova za certifikaciju.

DIO ŠESTI - GM

Član 11.

(Usvajanje GM-a)

- (1) Na osnovu ovog pravilnika BHDCA usvaja GM koji donosi EASA.
- (2) BHDCA je dužna ažurirati i na službenoj internet stranici objaviti posljednju verziju GM-a koji donosi EASA o čemu obavještava zainteresirane strane.
- (3) BHDCA nije dužna prevesti GM, obzirom da isti ne predstavlja pravni osnov za rješavanje po zahtjevu podnositelja zahtjeva.

DIO SEDMI - INTERNA PROCEDURA

Član 12.

(Interne procedura)

Na osnovu ovog pravilnika BHDCA donosi internu proceduru kojom se uređuju proceduralna pitanja u vezi sa primjenom ovog pravilnika.

DIO OSMI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 13.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-524-4/21
17. septembra 2021. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Čedomir Šušnjar, s. r.